

UVODNIK

Dragi čitatelji, zadovoljstvo nam je predstaviti Vam prvi međunarodni bilten AZRRI-Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin financiran u okviru projekta EU.WATER (Transnational integrated management of water resources in agriculture for the European water emergency control / Transnacionalno integrirano upravljanje vodnim resursima u poljoprivredi za nadzor zaštite voda u E u r o p i). Ideja za projektom EU.WATER proizišla je još 2007. godine otvorivši temu o primijeni Nitratne direktive i Okvirne direktive o vodama. Implementacija projekta započela je 2009. godine a AZRRI d.o.o. Pazin potpisao je Ugovor sa Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje programa i projekata 20. travnja 2010. godine te z a p o č e o s a implementacijom aktivnosti projekta. Projekt EU.WATER ima za cilj

pružiti konkretne odgovore na probleme potrošnje vode i zagađenja voda izazvane intenzivnim iskorištavanjem u poljoprivredi u odabranim ruralnim zajednicama širom prostora jugoistočne Europe gdje poljoprivreda predstavlja glavnog korisnika prirodnih resursa kao i pružatelja usluga zaštite okoliša. Rezultat provedbe projekta EU.WATER dati će sveobuhvatnu sliku glavnih europskih relevantnih iskustava i znanstvenih rezultata u primjeni integriranog upravljanja vodama, raspoloživih

velikom broju dionika, poljoprivrednicima, njihovim udrugama i tehničarima uključenima u daljnju izobrazbu, institucijama koja se bave istraživanjima te lokalnim tijelima zaduženim za prostorno planiranje i upravljanje resursima.

Želimo Vam ugodno čitanje

Srdačan pozdrav

Direktor:
Graciano Prekalj

IZ SADRŽAJA:

Uvodnik	str. 1
Što je projekt EU.WATER	str. 2
Nitratna direktiva	str. 3
GIS tehnologija	str. 4

ŠTO JE PROJEKT EU.WATER?

Projekt EU.WATER (Transnational integrated management of water resources in agriculture for the European water emergency control) u okviru programa South East Europe Space-SEES ima za cilj razvoj zajedničkih metodologija i primjenu pokaznih/inovativnih intervencija radi

upravljanja vodnim resursima u ruralnim područjima, ostvarivanje ciljeva sadržanih u modelima održivog razvoja utvrđenih zakonodavstvom Europske unije. Implementacijom aktivnosti projekta, AZRRI je fokusiran na primjenu sljedećih propisa:

- Direktive o nitratima

(*Nitrates Directive*) 91/676/EEZ

- Pravilnik o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva (NN br. 56/08)
- i Okvirne direktive o vodama (*Water Framework Directive*) 2000/60/EZ koja će biti na snazi danom ulaska Hrvatske u Europsku uniju.

Ciljne skupine

- lokalna tijela zadužena za prostorno planiranje i upravljanje resursima
- poljoprivrednici, njihove udruge i tehničari, uključeni u daljnju izobrazbu organizacije koje se bave istraživanjem (kao npr. sveučilišta) pružaju znanstveni know-how i tehničku podršku lokalnim institucijama i privatnim čimbenicima

Partneri u projektu su:

1. Provincija Ferrara (Italija)

2. Provincija Rovigo (Italija)

3. Inspektorat za zaštitu okoliša, prirodu i vodno gospodarstvo regije Zatisje, Debrecin (Mađarska)

4. Sveučilište u Debrecinu (Mađarska)

5. Regija Zapadna Makedonija (Grčka)

6. Sveučilište Aristotel, Solun (Grčka)

7. Ministarstvo poljoprivrede Rumunjske (Rumunjska)

8. Nacionalni institut za pedologiju,

Bukurešt (Rumunjska)

9. Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin (Hrvatska)

10. Institut za ekonomiku poljoprivrede, Beograd (Srbija)

11. Sveučilište u Odesi (Ukrajina)

12. Regija Ialoveni (Moldova)

Trajanje projekta: 21.04.2010.-21.5.2012.

NITRATNA DIREKTIVA

Nitratna direktiva (Council Directive 91/676/EEC) iz 1991. godine propis je Europske unije koji se odnosi na zaštitu voda od onečišćenja nitratima iz poljoprivrednih izvora. Direktiva traži od zemalja članica Europske unije da definiraju područja koja su osjetljiva na onečišćenje voda nitratima iz poljoprivrede te da osmisle i primijene operativne programe sprječavanja takvih onečišćenja. U našoj je zemlji u tome smislu za poljoprivrednike najvažniji Pravilnik o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva (NN br. 56/08) koji stupa na snagu

danom stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju.

U poljoprivrednoj proizvodnji od iznimne su važnosti količine primjene dušika na gospodarstvu. Nedovoljna i prekomjerna primjena dušika u gnojidbi poljoprivrednih kultura i hranidbi domaćih životinja imaju negativne posljedice. Prekomjerna primjena dušika uzrokuje gubitak i onečišćenje okoliša (tla, vode i zraka), a nedovoljna opskrba umanjuje ekonomske učinke proizvodnje. U kruženju dušika na gospodarstvu neizbježno se on gubi, no pravilnim gospodarenjem ti se gubici trebaju svesti na najmanju moguću mjeru. Zbog zaštite od onečišćenja odlučujuću ulogu ima

opterećenje poljoprivrednih površina brojem životinja. Pravilnik o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva propisuje opterećenje poljoprivrednih površina brojem životinja posredno, odnosno propisuje najveću količinu čistog dušika iz organskoga gnoja kojom se godišnje može gnojiti poljoprivredna površina. U početnom četverogodišnjem razdoblju najveća dopuštena količina unosa čistog dušika putem organskog gnojiva iznosi 210 kg N/ha godišnje. Nakon isteka početnog četverogodišnjeg razdoblja uvodi se trajno ograničenje najveće dopuštene količine unosa čistog dušika putem organskog gnojiva koja iznosi 170 kg N/ha godišnje.

GIS TEHNOLOGIJA

Putem projekta EU WATER izraditi će se GIS mape koje predstavljaju alat koji nam služi za ocjenjivanje utjecaja intenzivne poljoprivredne proizvodnje na onečišćenje/zagađenje površinskih i podzemnih voda kao i racionalniju upotrebu vode za navodnjavanje.

Ovaj informacijski sustav sadržava vrlo veliki broj različitih podataka o značajkama tla, načinu korištenja, klimi, reljefu, pogodnosti zemljišta za različite namjene i potrebnim mjerama za uređenje zemljišta, kao i smjernice i preporuke za daljnji razvoj pojedinih

grana poljoprivredne proizvodnje. Zahvaljujući GIS tehnologiji moguće je razviti Geografski ili/i Zemljišni Informacijski Sustav (GIS/GIZIS) povezan sa odgovarajućim bazama podataka na temelju kojih je onda moguće doći, na jednostavan način, do neophodnih informacija za donošenje ispravnih odluka u sklopu planiranja, korištenja i gospodarenja zemljištem.

Namijenjene su prije svega poljoprivrednicima te djelatnicima poljoprivredno savjetodavne službe na području Istarske županije kao smjernice u sklopu planiranja razvoja poljoprivrede i pružanja kvalitetnijih usluga

temeljenih na podacima. GIS mape biti će pristupačne na web stranicama projekta www.eu-water.eu.

Temelj za razvoj GIS mapa predstavljaju zakoni EU-e. *Okvirna direktiva o vodama 2000/60/EZ* (Water Framework Directive) koja predstavlja posebno važan dokument za uspostavu okvira za djelovanje na području politike voda te *Direktiva 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja izazvanih nitratima poljoprivrednog podrijetla* (Nitrates Directive) koja određuje utvrđivanje osjetljivih područja izloženih onečišćenju nitratima poljoprivrednog podrijetla i promovira pravila dobre poljoprivredne prakse.

SLIKA 1. Pedološka karta Istarske županije

Izvor: : „Program zaštite okoliša Istarske županije (s Izvješćem o stanju okoliša)

